

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ
Γνωρίζω το σώμα μου-σεξουαλική διαπαιδαγώγηση

«Το σώμα μου: ένα θαύμα που αγαπώ, φροντίζω και προστατεύω»

Σταματοπούλου Γεωργίτσα

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Φιλοσοφία – Σκοπιμότητα προγράμματος

«Το έλλειμμα ενημέρωσης και συστηματικής εκπαίδευσης του μαθητικού - νεανικού πληθυσμού της Ελλάδας γύρω από ζητήματα σεξουαλικότητας, σεξουαλικής υγείας και ασφαλούς σεξουαλικής συμπεριφοράς έχει επισημανθεί επανειλημμένα, εδώ και πολλά χρόνια, από ποικίλους επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς. Αποτυπώνεται, δε, σε μια σειρά ερευνητικών ευρημάτων, τα οποία δείχνουν ότι ένα σημαντικό τμήμα του μαθητικού και νεανικού πληθυσμού δε γνωρίζει γιατί και πώς πρέπει να προφυλάσσεται κατά τη σεξουαλική του δραστηριότητα.

Σύμφωνα με δεδομένα που παρουσιάστηκαν στο 7ο Πανελλήνιο Συνέδριο Οικογενειακού Προγραμματισμού της Ελληνικής Εταιρείας Οικογενειακού Προγραμματισμού, Αντισύλληψης και Αναπαραγωγικής Υγείας, στην Ελλάδα έχουμε περίπου 300,000 αμβλώσεις τον χρόνο, διακόπτονται δηλαδή 140 στις 1,000 κυήσεις (δεδομένα για το έτος 2013). Πρόκειται για την υψηλότερη αναλογία μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. και 3η παγκοσμίως. Όσον αφορά τον μαθητικό πληθυσμό, πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με στοιχεία της Α' Πανεπιστημιακής Γυναικολογικής - Μαιευτικής Κλινικής του νοσοκομείου «Αλεξάνδρα», σε δείγμα 1.200 γυναικών, το 17% διέκοψε ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη πριν ακόμη ενηλικιωθεί, σε ηλικία 16 χρόνων. Εκτιμάται ότι τουλάχιστον 30,000 νεαρά κορίτσια (έως 16 ετών) πραγματοποιούν κάθε χρόνο στην Ελλάδα έκτρωση.». **Από το αποθετήριο:** ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ & ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ «ΕΛΠΙΔΑ» Σε συνεργασία με τον ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ (ΟΚΑΝΑ)

«Η Περιεκτική Σεξουαλική Αγωγή είναι μία προσέγγιση της Σεξουαλικής Αγωγής η οποία βασίζεται στα δικαιώματα και επικεντρώνεται στο φύλο. Έχει ως στόχο να εφοδιάσει τους εφήβους με γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις και αξίες που θα τους ενδυναμώσουν στο να αναπτύξουν μία θετική οπτική της σεξουαλικότητάς τους καθώς αναπτύσσονται συναισθηματικά και κοινωνικά. Η σεξουαλική αγωγή είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη μερικών στόχων της αειφόρου ανάπτυξης (SDG'S) και κυρίως του τέταρτου στόχου (SDG4) που αφορά στην ποιοτική εκπαίδευση. **Από το αποθετήριο:** «Διαμορφώνοντας υγιείς σχέσεις ανάμεσα στα φύλα» Αγωγή Υγείας ΔΔΕ Α' Αθήνας/ Χιόνη Μαρία

Στόχος είναι «η ενδυνάμωση των παιδιών για να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν θετικά ή αρνητικά τις ζωές τους στο παρόν ή στο μέλλον. Η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση καθιστά τα παιδιά και τους νέους ικανούς να αντιστέκονται στην πρόωρη έναρξη σεξουαλικής δραστηριότητας ή/και στην επίδειξη σεξουαλικής συμπεριφοράς υψηλού κινδύνου, ώστε να κάνουν συνειδητοποιημένες επιλογές οι οποίες τους βοηθούν να κατανοούν και να χαίρονται τη σεξουαλικότητά τους σε ένα υγιές πλαίσιο, ευνοούν την ανάπτυξη

τους και την επίτευξη του μέγιστου των δυνατοτήτων τους, ενισχύουν την ποιότητα ζωής τους και συμβάλλουν στην ανάπτυξη μιας κοινωνίας που εδράζεται στις αξίες της αγάπης, της αλληλεγγύης, του σεβασμού και της υπευθυνότητας»

Πηγή: «Ταξίδι ζωής» – εκπαιδευτικό πρόγραμμα Αγωγή Υγείας από το Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου (σελ. 10).

http://archeia.moec.gov.cy/sd/299/agogi_ygeias_taxidi_zois.pdf

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Επιστολή προς τους γονείς: Προτείνεται η αποστολή επιστολής προς τους γονείς των μαθητών, -τριών για τη φιλοσοφία και την αναγκαιότητα του προγράμματος

Μέθοδος υλοποίησης του προγράμματος :Ομαδοσυνεργατική .

Κρίνεται σημαντική η εξοικείωση των παιδιών στη μέθοδο αυτή, καθώς βοηθά στην ανάπτυξη κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων.

«Η αξιοποίηση της ομαδοσυνεργατικής προσέγγισης αποτελεί βασικό εργαλείο για την υγιή ανάπτυξη των σχέσεων στη σχολική κοινότητα. Αρκετοί ερευνητές (π.χ. Slavin 1981, Cochran 1989) υποστηρίζουν ότι είναι ένα αποτελεσματικό σύστημα μάθησης για όλους τους μαθητές, τόσο τους προχωρημένους όσο και τους πιο αδύνατους.

Η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία ενθαρρύνει την εμπλοκή των ίδιων των μαθητών στη μαθησιακή διδασκαλία καθώς μαθαίνουν μέσα από τη συλλογική συνεργασία (σκέψη, δράση και καθοδήγηση όχι μόνο του δασκάλου αλλά και των άλλων μελών της ομάδας τους). Με αυτόν τον τρόπο, προσφέρει στα παιδιά, ένα πλαίσιο αυθεντικής επικοινωνίας και διαπραγμάτευσης του νοήματος. Επιπρόσθετα, καλλιεργεί τις αξίες και τις δεξιότητες της συνεργασίας, της διαλλακτικότητας και της διαπραγμάτευσης για την επίτευξη ενός κοινού στόχου. Συμπερασματικά, η ομαδοσυνεργατική προσέγγιση συμβάλλει στη διαμόρφωση πολιτών με συγκροτημένη ατομική και κοινωνική ταυτότητα, με δημοκρατικό ήθος αλλά και με κριτική σκέψη και ηθική και γνωστική αυτονομία. (Ματσαγγούρας 2000: 29-31, Levine 1990, Hamayan & Perlman 1990)»

Οι πηγές των παραπάνω παραγράφων προέρχονται από τις ταυτότητες των εκπαιδευτικών υλικών που αναφέρονται και βρίσκονται στο Αποθετήριο των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων του ΙΕΠ: «Εγώ & Εσύ ... Δυναμώνουμε Μαζί» ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Π.Ε. ΑΧΑΪΑΣ, «ΚΑΛΛΙΠΟΛΙΣ»

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ: Δ' ΤΑΞΗ.	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2021-22
Θεματική	1. Ζω καλύτερα – Ευ Ζην	Υποθεματική	Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Γ- Δ' ΤΑΞΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ		
Τίτλος	« <u>Το σώμα μου : ένα θαύμα που αγαπώ, φροντίζω και προστατεύω</u> »		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	<p>A) Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα (4cs) Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία,</p> <p>B) Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (Αυτομέριμνα, Κοινωνικές δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία)</p> <p>Γ) Δεξιότητες της τεχνολογίας, της μηχανικής και της επιστήμης Γ2. <u>Δεξιότητες διαχείρισης των Μέσων -</u> , Ασφάλεια στο διαδίκτυο</p> <p>Δ) Δεξιότητες του νου- Στρατηγική Σκέψη- Μελέτη περιπτώσεων</p>		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	Υποθεματική : Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Βασικός στόχος του εργαστηρίου είναι η διαμόρφωση ενός κλίματος συνεργασίας και επικοινωνίας μέσα στην τάξη τόσο μεταξύ των μαθητών, -τριών, όσο και μεταξύ των μαθητών με τον/την εκπαιδευτικό.</p> <p>Συγκεκριμένα:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Να εξοικειωθούν οι μαθητές με πιο απλούς τρόπους συνεργασίας (δυάδα), ώστε να διαμορφωθεί καλή βάση για τη συνοχή στην ομάδα ✓ Να εξοικειωθούν με τον ομαδικό τρόπο δουλειάς ✓ Να ενισχυθεί η αίσθηση της εμπιστοσύνης και της ασφάλειας μέσα στην ομάδα. <p>Υλικό από το πρόγραμμα από το αποθετήριο:</p> <p>«Εγώ & Εσύ ... Δυναμώνουμε Μαζί» ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Π.Ε. ΑΧΑΪΑΣ, «ΚΑΛΛΙΠΟΛΙΣ»</p>	<p>Από το «εγώ» στο «εμείς»</p> 	<p>Διδακτικές ώρες: 2 ώρες/βδομάδα</p> <p>1η Δραστηριότητα: «Γνωριζόμαστε-Συνεργαζόμαστε»</p> <p>1.Ακούγεται μουσικό κομμάτι. Οι μαθητές περπατούν - Όποιον συναντούν τον χαιρετούν με χειραψία χωρίς λόγια, χαιρετιούνται μεταξύ τους και συστήνονται.</p> <p>2 Προτείνουμε στους μαθητές να γίνουν δυάδα με κάποιον που δεν γνωρίζουν καλά. Δίνεται η οδηγία σε όλες τις δυάδες: να μοιραστούν μια καλή στιγμή που τους έρχεται στο μυαλό.</p> <p>3.Οι δυάδες γίνονται τετράδες-συζητούν: «Τι χρειάζομαι για να νιώσω καλά σε μια συνεργασία;». Γίνεται ονοματοδοσία των ομάδων σχετική <u>με το σώμα μας</u>.</p> <p>4. Γίνεται ολομέλεια και παρουσίαση των ομάδων</p> <p>2η Δραστηριότητα:</p> <p>Οδηγίες-προετοιμασία για την επόμενη συνάντηση: προτρέπουμε τα παιδιά να επικοινωνήσουν είτε ηλεκτρονικά είτε δια ζώσης με την ομάδα τους το απόγευμα και να καθορίσουν τι σημαίνει συνεργασία για αυτά και πώς θα συνεργάζονταν καλύτερα. Οι απόψεις θα παρουσιαστούν στο επόμενο εργαστήριο.</p> <p>3η Δραστηριότητα: Αναστοχασμός-συναισθήματα-μια κουβέντα.</p>

Στόχοι:

- ✓ Να εξοικειωθούν με τον ομαδικό τρόπο δουλειάς
- ✓ Να εντοπίσουν πώς θέλουν να συνεργαστούν
- ✓ Να ενισχυθεί η αίσθηση της εμπιστοσύνης και της ασφάλειας μέσα στην ομάδα.
- ✓ Να παρουσιαστεί το πρόγραμμα και η αξιολόγηση του
- ✓ Να εξοικειωθούν με τους δείκτες αξιολόγησης της δεξιότητας (αυτό- και έτερο-αξιολόγηση)

Υλικό από το πρόγραμμα:

1. «Εγώ & Εσύ ... Δυναμώνουμε Μαζί» ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Π.Ε. ΑΧΑΪΑΣ, «ΚΑΛΛΙΠΟΛΙΣ»
2. Η δραστηριότητα 2 προτάθηκε από τη συγγραφέα του σεναρίου στην εισαγωγική επιμόρφωση των πιλοτικών σχολείων, στην οποία συμμετείχε.

Φτιάχνουμε τους κανόνες της ομάδας μας-μαθαίνουμε πώς θα δουλέψουμε

Διδακτικές ώρες: 2 ώρες/ βδομάδα

1η Δραστηριότητα: «Η συμφωνία της ομάδας για τη συνεργασία»

Συζήτηση- ανακεφαλαίωση τι σημαίνει συνεργασία-κατάληξη των όρων του συμβολαίου των ομάδων (τι θέλω να ισχύει στην ομάδα μου-τι μπορώ να προσφέρω)-καταγραφή τους.

2η Δραστηριότητα: Κλείσιμο

Συνάντησης-« Το Βιβλίο της ομάδας». Το Βιβλίο της ομάδας.

Εξηγούμε στα παιδιά πώς θα καταλάβουμε αν αυτά που κάνουμε έχουν αποτέλεσμα σε μας. Κατασκευάζεται από μεγάλα χαρτόνια ένα «βιβλίο» όπου κάθε σελίδα-χαρτόνι έχει σαν τίτλο το θέμα κάθε συνάντησης. Στο εξώφυλλο του βιβλίου έχει γραφτεί το όνομα της ομάδας ή του προγράμματος. Μετά από κάθε δραστηριότητα συμπληρώνεται το βιβλίο της Ομάδας. Στο κάθε φύλλο της θα είναι κολλημένοι με απλά λόγια, οι δείκτες π.χ. της συνεργασίας π.χ. μοιράζομαι τις πληροφορίες με την ομάδα μου κλπ. Το κάθε παιδί θα έχει κολλήσει μια φωτογραφία του ή ζωγραφίσει το όνομά του. Κάτω από αυτήν θα γράψει σε post it (ή κείμενο ή μια λέξη) που θα απαντά τι κατάφερε καλά εκείνη τη μέρα- τι του άρεσε - ποιο συναίσθημα του δημιούργησε - ποιους από τους παραπάνω δείκτες κατάφερε καλά κ σε ποιους πρέπει προσπαθήσει κ άλλο.

Στόχοι:

-Να εξοικειωθούν σταδιακά με τις αλλαγές του σώματός τους μέσα στο χρόνο ως φυσιολογική εξέλιξη και να γίνει η αποδοχή τους με χαρά

- Να εξασκηθούν στην ενσυναίσθηση

- Να αποδεχτούν άτομα με διαφορετικές δραστηριότητες/απόψεις από τους ίδιους.

-Να διαπιστώσουν ότι κάποιες αγαπημένες δραστηριότητες ή απόψεις έχουν διαμορφωθεί εξαιτίας ύπαρξης στερεοτύπων για το κοινωνικό φύλο

-Να εξερευνήσουν σε βάθος το θέμα που επεξεργάζονται μέσα από την παρατήρηση, την εξαγωγή και την αιτιολόγηση των υποθέσεών τους (project zero)

Υλικό :

«Ταξίδι ζωής» – πρόγραμμα Αγωγής Υγείας από το Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου (σελ. 45-46)- προσαρμοσμένο

http://archeia.moec.gov.cy/sd/299/agogi_ygeias_taxidi_zois.pdf

Μεγαλώνω και αλλάζω και είναι...οκ!!!

Διδακτικές ώρες: 2ώρες/ βδομάδα

1^η Δραστηριότητα : δίνονται εικόνες ατόμων σε τρεις διαφορετικές ηλικιακές φάσεις που έχουν σχέση με την ηλικία των παιδιών, π.χ. εικόνες αγοριού και κοριτσιού σε βρεφική ηλικία- σε ηλικία Δ' δημοτικού (9-10 χρονών) και σε εφηβική ηλικία (13-16 χρονών). Πρέπει η αναζήτηση να γίνεται με την ένδειξη: **εικόνες free**, ώστε οι αυτές να μην υπόκεινται σε πνευματικά δικαιώματα.

Γίνεται η επεξεργασία τους με τη μέθοδο : **Project Zero- Ρουτίνες Σκέψης- Βλέπω- Σκέφτομαι- Αναρωτιέμαι** . Είναι μία Ρουτίνα Σκέψης, η οποία έχει σκοπό οι μαθητές να εξερευνήσουν το θέμα, μέσα από την παρατήρηση, την εξαγωγή και αιτιολόγηση των υποθέσεών τους. Οι ερωτήσεις μπορεί να είναι:

- Τι βλέπεις;
- Τι σκέφτεσαι για αυτό;
- Τι σε κάνει να αναρωτηθείς;

2^η δραστηριότητα: Οι ομάδες κορίτσια – αγόρια συζητούν και καταγράφουν τις παρακάτω προτάσεις:- Τα πράγματα που μου αρέσουν στο ότι είμαι αγόρι/κορίτσι είναι...- Τα πράγματα που δεν μου αρέσουν στο ότι είμαι κορίτσι/ αγόρι είναι...

Υπογραμμίζουν το πιο θετικό και το πιο αρνητικό για το κάθε φύλο. Καταγράφονται τα κοινά θετικά και τα αρνητικά τους. Τα παιδιά εντοπίζουν τις κοινωνικά κατασκευασμένες διαφορές τους.

3^η Δραστηριότητα: αναστοχασμός- συμπλήρωση βιβλίου ομάδας

Στόχοι:

- ✓ Η σωστή εκμάθηση της ονομασίας όλων των μερών του σώματος
- ✓ Η ενημέρωση και η ενδυνάμωση των παιδιών, ώστε να προστατεύουν τον εαυτό τους από τη σεξουαλική θυματοποίηση και τη βία.
- ✓ Η αναζήτηση βοήθειας από τους ενήλικες που εμπιστεύονται.
- ✓ Η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και της αυτονομίας όσον αφορά την ασφάλειά τους.
- ✓ Η εξάσκηση στο να αντέχουν τις πιέσεις.

Υλικό :

1. **Ταξίδι ζωής** – εκπαιδευτικό πρόγραμμα Αγωγή Υγείας από το Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου (σελ. 30-31)- προσαρμοσμένο
2. **«Ο Κανόνας του εσώρουχου»**-Πρόταση εκπαιδευτικού υλικού και ενδεικτικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για την πιλοτική δράση του ΥΠΕΠΘ & του ΙΕΠ «Εργαστήρια Δεξιοτήτων»

Το σώμα μου και τα αναπαραγωγικά μέρη

1η Δραστηριότητα: Ονοματίζω σωστά το σώμα μου:

Διανέμονται στις ομάδες εικόνες ανθρώπων και των δύο φύλων διαφόρων ηλικιών. Δίνονται καρτέλες με ονομασίες μερών του σώματος και **φάκελος** με τα ιδιωτικά μέρη του σώματος σε καρτέλες (αιδοίο, πέος, στήθος). Τα παιδιά καλούνται να αντιστοιχίσουν τις καρτέλες με τα μέρη του σώματος. Θα διαπιστώσουν ότι έχουν αντιστοιχίσει τα μέρη με παρόμοιο τρόπο, τόσο στο αγόρι όσο και στο κορίτσι. Εισάγουμε τον όρο “ιδιωτικά μέρη” του σώματος.

2η Δραστηριότητα : ο κανόνας του εσώρουχου.

Προβάλλεται το υλικό «Ένα στα πέντε» παιδιά πέφτει θύμα σεξουαλικής παρενόχλησης ή κακοποίησης.

Η προσέγγιση γίνεται με τη μέθοδο του **Project Zero Ρουτίνες Σκέψης- A.3 Σκέψου- Αναθεώρησε-Εξερεύνησε(Think-Puzzle- Explore)**. Μία ρουτίνα σκέψης που βοηθάει να ερμηνεύσουν σε βάθος ένα θέμα και να σκέφτονται κριτικά και αυτόνομα.

3η Δραστηριότητα: Πώς να λέω «όχι»

Ο/Η εκπαιδευτικός υποδύεται τον ρόλο του ατόμου που ζητά να κάνουν πράξεις όχι πολύ καλές ή και κακές. Ρίχνει μία μπάλα στα παιδιά, ζητώντας από κάθε παιδί κάτι αρνητικό. Το παιδί που παίρνει την μπάλα θα πρέπει να αρνείται με σταθερό τρόπο, εξηγώντας τους λόγους.

4η Δραστηριότητα: αναστοχασμός- αυτοαξιολόγηση- συμπλήρωση βιβλίου ομάδας

Στόχοι:

- ✓ Να διακρίνουν τον εκφοβισμό και κυρίως τον διαδικτυακό εκφοβισμό
- ✓ Να καταγράψουν τα συναισθήματα που δημιουργούνται όταν βλέπουν στο διαδίκτυο ένα «ιδανικό σώμα»
- ✓ Να εντοπίσουν τα διαδικτυακά παιχνίδια που παρουσιάζουν ένα «ιδανικό», αλλά και μη ρεαλιστικό, σώμα.

Υλικό από το αποθετήριο:

- 1.«Ασφαλής Πλοήγηση στο Διαδίκτυο» ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΛΙΑΣ
Εκτός αποθετηρίου
1. Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου

Πώς φαίνεται το σώμα μου στο διαδίκτυο;

Διδακτικές ώρες: 2ώρες/ βδομάδα

1η Δραστηριότητα

Ο συντονιστής παρουσιάζει το video από το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου: το βίντεο διαδικτυακός εκφοβισμός – Γίνεται συζήτηση.

<https://video.link/w/5Up4c>

2η Δραστηριότητα: “Body Image”

<https://www.youtube.com/watch?v=-ZszOU4lyg>. Σε κάθε υποομάδα ζητείται να καταγράψει τις σκέψεις ενός φανταστικού παιδιού το οποίο εκτίθεται σε μια φωτογραφία ενός διάσημου ηθοποιού με «ιδανικό σώμα» ή σε παιχνίδι που ντύνουν κούκλες πχ **star doll**. Η δεύτερη υποομάδα καταγράφει αντίστοιχα τα συναισθήματά του. Στη συνέχεια, η/ο συντονίστρια/-ής παρουσιάζει το σύνολο των σκέψεων και των συναισθημάτων και ζητά από την ολομέλεια να συνδέσουν με βελάκια τις σκέψεις που οδηγούν στα αντίστοιχα συναισθήματα.

3η Δραστηριότητα: Το δίκτυ(ο)

ασφαλείας μου: δίνεται φύλλο εργασίας (παρακάτω παράρτημα) μέσα στο οποίο τα παιδιά ζωγραφίζουν στο κέντρο τον εαυτό τους και γύρω 5-6 ενήλικες που εμπιστεύονται. Αυτοί αποτελούν το δίκτυ ασφάλειάς τους και μπορούν να απευθυνθούν όποτε νιώσουν άβολα ή κινδυνεύουν τα ίδια ή οι φίλοι τους. Φτιάχνουν ένα γράμμα για αυτούς. Τους το δίνουν.

4η Δραστηριότητα: αναστοχασμός- αυτοαξιολόγηση- συμπλήρωση βιβλίου ομάδας

Στόχοι:

- ✓ Να αναδείξουν τα Δικαιώματα των παιδιών ως παναθρώπινες αξίες που δε σχετίζονται με το φύλο, το χρώμα ή την ηλικία των ανθρώπων.
- ✓ Να εντοπίζουν στερεοτυπικές φράσεις ή συμπεριφορές και να τις αλλάζουν, αν τους δυσκολεύουν.
- ✓ Να μελετήσουν τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού ή το εγχειρίδιο «Μικρή Πυξίδα» (Compasito), συγκεκριμένα τα άρθρα που αναφέρονται στη 2^η δραστηριότητα.

Υλικό:

1. **Ταξίδι ζωής** – εκπαιδευτικό πρόγραμμα Αγωγή Υγείας από το Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου (σελ. 51-52)- προσαρμοσμένο
2. **Το Μονοκεράκι του φύλου**

Τα δικαιώματα είναι για όλες / όλους ίδια

1η Δραστηριότητα:

Τα δικαιώματα του νησιού (παιχνίδι ρόλων)

Τα παιδιά είναι ναυαγοί σε ένα έρημο νησί. Υπάρχουν καρτέλες με δηλώσεις δικαιωμάτων που σκορπίζονται στην τάξη: π.χ. « Δικαιούσαι να ασχολείσαι με τη μαγειρική». Τα παιδιά χωρίζονται σε αγόρια και κορίτσια και ψάχνουν δικαιώματα μόνο για αγόρια ή μόνο για κορίτσια, αλλιώς δεν μπορούν να πιουν νερό. Δεν βρίσκουν και αναγκάζονται να αποφασίσουν ομαδικά αν το εκάστοτε δικαίωμα θα ανήκει αποκλειστικά στα αγόρια ή στα κορίτσια. Αν δεν τους αρέσει αυτό, πρέπει ν' αλλάξουν το «σύνταγμα» του νησιού ή να μετακομίσουν. Αναδιατυπώνουν τους κανόνες.

2^η Δραστηριότητα: Το κυνήγι των μπαλονιών:

Μοιράζονται μπαλόνια με στερεοτυπικές φράσεις πχ: «τα κορίτσια δεν παίζουν καλό ποδόσφαιρο». Βρίσκουν ένα μπαλόνι. Αν τα εκφράζει, το κρατούν. Αν όχι, το αλλάζουν π.χ. «ένα άτομο είναι καλό στο ποδόσφαιρο και δεν έχει σημασία αν είναι αγόρι ή κορίτσι».

3^η Δραστηριότητα:

Δίνεται η εικόνα « Το Μονοκεράκι του φύλου» (παράρτημα). η μέθοδος Project Zero Ρουτίνες Σκέψης: **A.1** Βλέπω-

Σκέφτομαι- Αναρωτιέμαι . • Τι βλέπεις; • Τι σκέφτεσαι για αυτό; • Τι σε κάνει ν' αναρωτηθείς; **4^η Δραστηριότητα:** αναστοχασμός-αυτοαξιολόγηση-συμπλήρωση βιβλίου ομάδας.

Στόχοι:

- ✓ Να απευθύνονται στους ενήλικες που εμπιστεύονται σε περίπτωση που κινδυνεύουν τα ίδια ή οι φίλοι τους.
- ✓ Να γνωρίσουν τους κατάλληλους φορείς καθώς και τους τρόπους επικοινωνίας με αυτούς, ώστε να πάρουν θεσμική βοήθεια.
- ✓ Να αποτιμήσουν τόσο τη μαθησιακή διαδικασία ως προς το αποτέλεσμα της και ως προς τον βαθμό κατάκτησης των δεξιοτήτων που αναφέρθηκαν.
- ✓ Να επισημανθούν τα επιτεύγματα των παιδιών και οι δυνατότητες βελτίωσής τους.

Βάζω στόχους και προχωρώ – Με μαθαίνω, με αγαπώ και στους άλλους θα το πω

1η Δραστηριότητα: Δεν είμαι μόνος:

Διαβεβαιώνουμε ότι ένα παιδί/ θύμα έχει δικαίωμα να απευθυνθεί σε ένα ενήλικα που εμπιστεύεται, σε φίλους ή σε φορείς. Αναφέρουμε φορείς και τηλέφωνα. **2η Δραστηριότητα:** Αναστοχασμός- διατρέχουμε τις συναντήσεις- συναισθήματα-σκέψεις.

3η Δραστηριότητα: Αυτοαξιολόγηση. Μετά από κάθε ενότητα συμπληρώνεται το Βιβλίο της Ομάδας στο κάθε φύλλο της. Στη μέση θα είναι κολλημένοι με απλά λόγια, από τον/την εκπαιδευτικό και σε ένα πλαστικοποιημένο χαρτί οι δείκτες των δεξιοτήτων που επεξεργαζόμαστε. Το κάθε παιδί θα γράψει το όνομά του. Κάτω από αυτό θα γράψει σε rost it, κείμενο (ή μια λέξη) που θα απαντά στο τι κατάφερε καλά εκείνη τη μέρα- τι του άρεσε - ποιο συναίσθημα του δημιούργησε - σε ποιους δείκτες πρέπει να προσπαθήσει κ άλλο.

4η Δραστηριότητα: Ετερο-αξιολόγηση Η μια υποομάδα (δύο άτομα) σχολιάζει την άλλη (τα άλλα δύο) πάνω στους δείκτες και το σημειώνουν στο κάτω μέρος του χαρτονιού, απαντώντας σε τι τα πάει καλά ή μέτρια και πού πρέπει να προσπαθήσει πιο πολύ.

5η Δραστηριότητα Portfolio Το κάθε παιδί μπορεί να βάλει στο φάκελο τις δραστηριότητες που φανερώνουν τα επιτεύγματα της δεξιότητας π.χ. της συνεργασίας: παζλ, ομαδικές ή ατομικές εργασίες, κλπ

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις/

1. Η συγκεκριμένη εκπαιδευτική πρόταση επεκτείνει και εμπλουτίζει το περιεχόμενο των μαθησιακών θεματικών της ευέλικτης ζώνης του Διαθεματικού Ενιαίου Πλαισίου Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και συγκεκριμένα του Προγράμματος Αγωγής Υγείας. Μπορεί επιπλέον να συνδεθεί με τα μαθησιακά αντικείμενα της Μελέτης Περιβάλλοντος σε μικρές ηλικίες ή της Φυσικής σε μεγαλύτερες.

2. Ταξίδι ζωής – εκπαιδευτικό πρόγραμμα Αγωγή Υγείας από το Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου

- http://archeia.moec.gov.cy/sd/299/agogi_ygeias_taxidi_zois.pdf

3. : **Ο κανόνας του εσωρούχου** (https://enastapente.gr/pdf/gr_final_KIKO-kai-to-XERI.pdf). Βιβλίο έκδοσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στο πλαίσιο της εκστρατείας ENA στα ΠΕΝΤΕ (ONE in FIVE) για τον τερματισμό της σεξουαλικής κακοποίησης των παιδιών (https://enastapente.gr/pdf/gr_final_KIKO-kai-to-XERI.pdf).

4. **Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου**-βίντεο «διαδικτυακός εκφοβισμός» – <https://video.link/w/5Up4c>

5. Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το safeYouTube.net (πλέον έχει μετονομαστεί σε <https://video.link>) για να ενσωματώσουμε με ασφάλεια στις αναρτήσεις μας videos από το YouTube χωρίς διαφημίσεις.

6. «**Το Μονοκεράκι του φύλου**» Πηγή: Θεοφιλόπουλος, Θ, Παγάνης, Φ.(2019). Η ΛΟΑΤ κοινότητα και τα μέσα ενημέρωσης: οδηγός για επαγγελματίες ΜΜΕ. Αθήνα: ΚΜΟΠ Κέντρο Κοινωνικής Δράσης και Καινοτομίας & Colour Youth Κοινότητα LGBTQ Νέων Αθήνας

7.**Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου** βίντεο “**Body Image**” <https://www.youtube.com/watch?v=-ZszOU4lyg>

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

Κέντρα πρόληψης- Ινστιτούτο για τα Δικαιώματα του παιδιού- Συνήγορος του Παιδιού- Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού | UNICEF Ελλάδα - Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού- Το Χαμόγελο του Παιδιού- Εισαγγελία Ανηλίκων

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Ετεροαξιολογήση

Η μια υποομάδα (δύο άτομα) σχολιάζει την άλλη (τα άλλα δύο) πάνω στους δείκτες πχ της συνεργασίας και το σημειώνουν στο κάτω μέρος του χαρτονιού, απαντώντας σε τι τα πάει καλά ή μέτρια και πού πρέπει να προσπαθήσει πιο πολύ:

- τα πάει καλά με τα άλλα μέλη της ομάδας του;
- όταν εργάζεται με τους άλλους συμμετέχει και κάνει το καλύτερο που μπορεί;
- ενημερώνει τους συμμαθητές του για νέες πληροφορίες που βρίσκει;
- προσπαθεί να μην προκαλεί φασαρία για να πετυχαίνουν το στόχο τους ως ομάδα;

Portfolio

- Το κάθε παιδί μπορεί να βάλει στο φάκελο τις δραστηριότητες που φανερώνουν πώς συνεργάστηκαν αρμονικά και παρήγαγαν κοινό έργο (π.χ. ζωγραφιά ή παζλ) ή σε ψηφιακή μορφή ένα σκετς , μια παντομίμα, ένα τραγούδι .

Αξιολόγηση μαθητή στο τέλος θεματικού κύκλου

- Παίρνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, πετυχαίνουμε τη σταδιακή εξοικείωση των μαθητών με τους δείκτες αξιολόγησης και τις έννοιες των δεξιοτήτων. Συγκεντρώνονται τα στοιχεία που χρειάζεται ο εκπαιδευτικός για τα Φύλλα Προόδου των μαθητών
- Στο τέλος κάθε θεματικού κύκλου, έχοντας συγκεντρώσει τα στοιχεία από την αυτοαξιολόγηση , την ετεροαξιολόγηση και την παρατήρηση που έκανε ο ίδιος, συμπληρώνονται τα δύο μέρη του Φύλλου Προόδου του Μαθητή που αλληλεπιδρούν μεταξύ τους.

Διάχυση: Μέσα στα πλαίσια του peer to peer education (εκπαίδευση ομηλίκων) οι μαθήτριες-ές ευαισθητοποιούν και ενημερώνουν τις άλλες τάξεις.

Με αφορμή της ημέρας για τα δικαιώματα του παιδιού ή της ημέρας του ασφαλούς διαδικτύου ή κατά της βίας μπορούν να γίνουν ανάλογες εκδηλώσεις.

Σημειώσεις:

1. Η αναζήτηση να γίνεται με την ένδειξη: **εικόνες free**, ώστε να μην υπόκεινται σε πνευματικά δικαιώματα.
2. Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το safeYouTube.net (πλέον έχει μετονομαστεί σε <https://video.link>) για να ενσωματώσουμε με ασφάλεια στις αναρτήσεις μας videos από το YouTube χωρίς διαφημίσεις.
3. Προκειμένου να χρησιμοποιήσετε εικόνες στο Google ακολουθήστε: «εργαλεία αναζήτησης» --κλικ, «Δικαιώματα αναζήτησης»-- επίλεξε «ετικετοποιημένες για επανάχρηση»

Υποδειγματικό Υλικό- Δειγματικά Φύλλα εργασίας - Περιγραφή εργαστηρίων & δράσεων

ΤΟ ΔΙΚΤΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΜΟΥ

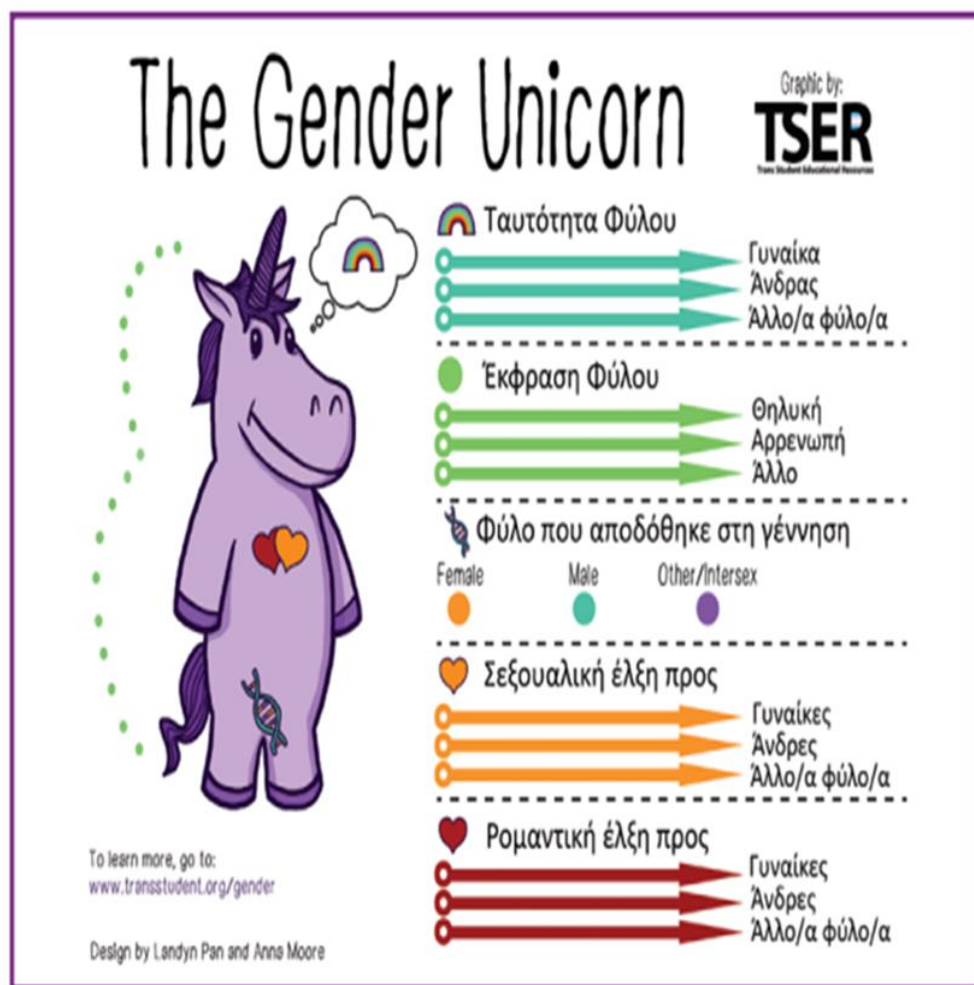
ΖΩΓΡΑΦΙΖΩ τους ανθρώπους που αποτελούν το ΔΙΚΤΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ μου.
 Ο ΕΑΥΤΟΣ μου στο κέντρο και οι άνθρωποί μου γύρω μου.

ΤΟ ΣΩΜΑ ΜΟΥ
ΕΜΪ ΔΙΚΟ ΜΟΥ

Όνομα παιδιού:
Ημερομηνία:

Το Μονοκεράκι του φύλου

Πηγή: Θεοφιλόπουλος, Θ, Παγάνης, Φ.(2019). Η ΛΟΑΤ κοινότητα και τα μέσα ενημέρωσης: οδηγός για επαγγελματίες ΜΜΕ. Αθήνα: ΚΜΟΠ Κέντρο Κοινωνικής Δράσης και Καινοτομίας & Colour Youth Κοινότητα LGBTQ Νέων Αθήνας

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

Αξιολόγηση του\της μαθητή, -τριας στο τέλος του κάθε θεματικού κύκλου:

- Παίρνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, με το βιβλίο της ομάδας πετυχαίνουμε τη σταδιακή εξοικείωση των μαθητών με τους δείκτες αξιολόγησης και τις έννοιες των δεξιοτήτων. Συγκεντρώνουμε τα στοιχεία που χρειαζόμαστε για τα Φύλλα Προόδου των μαθητών
- Στο τέλος κάθε θεματικού κύκλου, έχοντας συγκεντρώσει τα στοιχεία από την αυτοαξιολόγηση, την ετεροαξιολόγηση και την παρατήρηση που κάναμε, συμπληρώνουμε τα δύο μέρη του Φύλλου Προόδου του Μαθητή που αλληλεπιδρούν μεταξύ τους.

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης

Αυτοαξιολόγηση

Μετά από κάθε ενότητα συμπληρώνεται το Βιβλίο της Ομάδας στο κάθε φύλλο της.

Στη μέση θα είναι κολλημένοι με απλά λόγια, ανάλογα με την ηλικία των μαθητών, από τον/την εκπαιδευτικό και σε ένα πλαστικοποιημένο χαρτί οι δείκτες της συνεργασίας : πχ

- τα πάω καλά με τα άλλα μέλη της ομάδας μου
- όταν εργάζομαι με τους άλλους συμμετέχω και κάνω το καλύτερο που μπορώ
- ενημερώνω τους συμμαθητές μου για νέες πληροφορίες που βρίσκω
- προσπαθώ να μην προκαλώ φασαρία για να πετυχαίνουμε το στόχο μας ως ομάδα.

Το κάθε παιδί θα έχει κολλήσει μια φωτογραφία του ή ζωγραφίσει το όνομά του. Κάτω από αυτήν θα γράψει σε post it (ή κείμενο) ή μια λέξη που θα απαντά στο τι κατάφερε καλά εκείνη τη μέρα- τι του άρεσε - ποιο συναίσθημα του δημιούργησε - ποιους από τους παραπάνω δείκτες κατάφερε καλά κ ποιους πρέπει προσπαθήσει κ άλλο

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

Portfolio

Το κάθε παιδί μπορεί να βάλει στο φάκελο τις δραστηριότητες που φανερώνουν πώς συνεργάστηκαν αρμονικά και παρήγαγαν κοινό έργο (π.χ. ζωγραφιά ή παζλ) ή σε ψηφιακή μορφή ένα σκετς, μια παντομίμα, ένα τραγούδι.